

Archeologisch advies nr.	MP16a1
Plangebied	Bestemmingsplan Frans Klooster Sittard, Walramstraat/Heinseweg (voormalig Maaslandziekenhuis)
Kadasternr	
Intern nummer gemeente	
Op verzoek van	Marjolène Van Cleef, gemeente Sittard-Geleen
Betreft	Toetsing archeologische paragraaf; bestemmingsplan Frans Klooster Herzien advies naar aanleiding van aanvullende informatie gemeente (drh. J.Bruls; d.d. 21-1-2016)
Huidig gebruik	Deels bebouwd, deels onbebouwd
Geplande bodemingreep	Herontwikkeling Frans Klooster
Omvang plangebied	

Inleiding

Momenteel wordt voor de voor het gebied Frans Klooster een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Vanuit de opstellers van het bestemmingsplan is het verzoek gekomen om het onderdeel archeologie in dit bestemmingsplan te controleren. In zowel de toelichting, de regels als op de verbeelding van het bestemmingsplan dient een aantal zaken met betrekking tot archeologie opgenomen te worden. In dit document worden deze besproken.

Toelichting

In het concept bestemmingsplan van Arcadis is een archeologische paragraaf opgenomen (paragraaf 3.2.7). Onderstaande tekst dient ter vervanging van de bestaande tekst.

Paragraaf 3.2.7: Archeologie

De Wet op de Archeologische Monumentenzorg (2007) is de implementatie van het Verdrag van Malta (1998) en heeft de Monumentenwet 1988 gewijzigd. De gewijzigde Monumentenwet 1988 regelt de omgang met het archeologisch erfgoed. Uitgangspunt van het verdrag is het archeologisch erfgoed zoveel mogelijk ter plekke te bewaren en beheermaatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. Op grond van de Monumentenwet 1988 worden gemeenten verantwoordelijk geacht voor de bescherming van archeologische waarden.

Artikel 38a van deze wet zegt:

De gemeenteraad houdt bij de vaststelling van een bestemmingsplan of een beheersverordening als bedoeld in artikel 3.1, onderscheidenlijk artikel 3.38, van de Wet ruimtelijke ordening en bij de bestemming van de in het plan begrepen grond, rekening met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten (lees: archeologische resten)

Artikel 41 regelt verder dat:

De aanvrager van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (o.a. gebruiken van gronden in strijd met een bestemmingsplan) kan in het belang van de archeologische monumentenzorg worden verplicht een rapport over te leggen, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van het bevoegd gezag als bedoeld in artikel 1.1 van die wet in voldoende mate is vastgesteld.

In 2012 heeft de gemeente Sittard-Geleen de “beleidsnota Archeologie en Monumenten gemeente Sittard-Geleen” vastgesteld¹. Onderdeel van deze beleidsnota is een archeologische beleidskaart, die gebaseerd is op een aantal archeologische verwachtingskaarten². De archeologische verwachtingskaarten geven inzicht in de (verwachte) aanwezigheid van archeologische resten. De verwachtingskaarten zijn vervolgens omgezet naar één beleidskaart. Op de archeologische beleidskaart zijn gebieden waarvoor dezelfde beleidsuitgangspunten gelden samengevoegd. Zo zijn er 7 archeologische beleidscategorieën ontstaan (zie onderstaande tabel).

Beleidscategorie	Verwachting/waarde
1	AMK-terrein; terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd
2	AMK-terrein; terrein van zeer hoge en hoge archeologische waarde AMK-terrein; terrein van hoge archeologische waarde, kern Sittard AMK-terrein; terrein van archeologische waarde Zone rondom ARCHIS-waarneming/vondstmelding/vindplaats
3	AMK-terrein; terrein van hoge archeologische waarde, historische kernen
4	Hoge verwachting voor droge landschappen Hoge verwachting voor droge landschappen, provinciaal aandachtsgebied Middelhoge verwachting voor droge landschappen Middelhoge verwachting voor droge landschappen, provinciaal aandachtsgebied Hoge verwachting voor natte landschappen Hoge verwachting voor natte landschappen, Maasafzettingen Middelhoge verwachting voor natte landschappen Onbekende verwachting voor droge en natte landschappen
5	Lage verwachting voor droge landschappen, provinciaal aandachtsgebied
6	Lage verwachting voor droge en natte landschappen
7	Lage verwachting voor ontgronde gebieden Lage verwachting voor vrijgegeven onderzoeksgebieden

Uit de archeologische kaarten blijkt dat het plangebied in een archeologisch interessant gebied ligt: In het plangebied zelf zijn geen archeologische vindplaatsen bekend. In de directe omgeving van het plangebied (straal 300 meter) wel. Het betreft o.a. resten van een nederzetting uit het vroege Neolithicum (amateurvindplaats 518), een grafveld uit de Romeinse tijd (archis-waarnemingsnummer 412846) en een nederzetting uit de Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd (archis-waarnemingsnummer 412876). Ook de oude bewoningskern van Sittard bevindt zich op korte afstand (iets meer dan 100 meter) ten oosten van het plangebied (AMK-nr. 16613).

Volgens de Bonnekaart van eind 19^e/begin 20^e eeuw was het plangebied in die periode in gebruik als gras-/akkerland. De eerste bebouwing in het plangebied verscheen omstreeks 1905, toen gestart werd met de bouw van het ziekenhuiscomplex (gerelateerd aan het klooster).

Op basis van landschappelijke en historische gegevens, in combinatie met de bekende archeologische vindplaatsen in de directe omgeving, geldt voor het plangebied een hoge archeologische verwachting. In het plangebied moet vooral rekening worden gehouden met de aanwezigheid van nederzettingsterreinen met bijbehorende grafvelden ('droge

¹ Gemeente Sittard-Geleen, 2012. Beleidsnota Archeologie en Monumenten gemeente Sittard-Geleen.

² Verhoeven, M.P.F. & G.R. Ellenkamp, 2010. Een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de gemeente Sittard-Geleen. RAAP-rapport 2144. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

archeologie'). Het gehele bestemmingsplangebied is ingedeeld in beleidscategorie 4. Concreet betekent dit dat voor deze gebieden een archeologische onderzoekspllicht geldt indien de bodemingrepen dieper reiken dan 30 cm -Mv én de omvang van de bodemverstoring groter is dan 500 m².

Deze onderzoekspllicht geldt echter alleen ter plekke van de carré en het binnenterrein (nr. 1 en 2; figuur 1). Deze 2 terreinen zijn namelijk nog nooit bebouwd geweest en zijn als enige nog ongerept. Deze terreinen hebben een oppervlakte van respectievelijk circa 450 m² (carré) en 500 m² (binnenterrein). Het binnenterrein (nr. 2; figuur 1) is recent 1,5 tot 2 meter opgehoogd.

De verwachting is dat eventuele archeologische resten in het overige deel van het terrein reeds grotendeels verstoord/vernietigd zullen zijn (mondelinge toelichting op aangeleverde tekeningen en luchtfoto's; dhr. J. Bruls, gemeente Sittard-Geleen):

- De huidige bebouwing (nr. 3; figuur 1) is volledig onderkelderd.
- Dit geldt ook voor het (voormalige) mortuarium en het deel van het mortuarium dat nog resteert (nr. 4; figuur 1)
- Ten behoeve van de aanleg van de tuin (nr. 5; figuur 1) in het zuidelijk deel van het plangebied, is de bodem tot circa 1,2 meter –Mv geroerd.
- De parkeerplaatsen (nr. 6; figuur 1) betreft relatief kleine versnipperde gebieden die eveneens tot minimaal 50 cm –Mv zijn geroerd.

Het advies voor dit gebied luidt als volgt:

Indien de omvang van de verstoring (> 30 cm –Mv) binnen de tot nu toe ongerepte terreindelen (nr. 1 en 2; figuur 1) kan worden beperkt tot maximaal 500 m² is archeologisch onderzoek niet verplicht. Bij een verstoringdiepte groter dan 30 cm –Mv geldt wel een meldingspllicht voor de aanvang van de werkzaamheden.

Indien dit niet haalbaar is, wordt archeologisch onderzoek wel verplicht gesteld. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd voorafgaand aan de vergunningverlening van de graafwerkzaamheden. De uitkomst van dit onderzoek kan namelijk leiden tot nader onderzoek of nadere voorwaarden die in de vergunning worden opgenomen. In eerste instantie dient dit onderzoek te bestaan uit een bureauonderzoek, aangevuld met boringen. De gemeente Sittard-Geleen heeft hiervoor gemeentelijke eisen opgesteld. Deze dienen bij de gemeente door het uitvoerende bureau te worden opgevraagd. Op basis van dit onderzoek kan vervolgens worden bepaald of verder archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Regels

Voor de 2 ongerepte terreindelen (nr. 1 en 2; figuur 1) geldt dat bij bodemverstoringen groter dan 500 m² en dieper dan 30 cm –Mv archeologisch onderzoek nodig is. Beide voorwaarden zijn reeds op een goede manier in de regels van het concept-bestemmingsplan Frans Klooster verwerkt. Aangezien het onbebouwde terreindelen betreft kan regel 4.2a komen te vervallen.

Verbeelding

De dubbelbestemming Waarde-Archeologie hoeft alleen te worden opgenomen voor de carré en het binnenterrein (nr. 1 en 2; figuur 2). Het overige deel van het plangebied hoeft niet te worden voorzien van een dubbelbestemming (deze gebieden zijn namelijk naar verwachting reeds verstoord en zijn niet meer onderzoekspllichtig).

21 januari 2016

Mijke Peeters, RAAP Zuid-Nederland

26 januari 2016

Akkoord gemeentelijk archeoloog, gemeente Sittard-Geleen (Marion Aarts)

Marion Aarts

Gemeentelijk Archeoloog

Gemeente Sittard-Geleen

Marion.Aarts@sittard-geleen.nl

046-4777456

Aanwezig ma-di

Figuur 1. Uitsnede nieuwe bestemmingsplankaart, incl. aanduiding deelgebieden

